

BETON

KULTURNO PROPAGANDNI KOMPLET BR. 60, GOD. III, BEOGRAD, UTORAK, 9. DECEMBAR 2008.

Redakcija: Miloš Živanović, Saša Ilić, Tomislav Marković, Saša Ćirić; Font Mechanical: Marko Milanković; E-mail: beton@danas.rs, redakcija@elektrobeton.net; www.elektrobeton.net; Sledeći broj izlazi 23. decembra

MIXER

Piše: Milica Jovanović

NAŠ KORAK NIJE TAKO ČVRST

Profesionalizacija patriotizma

A, iza kraja niskog neba, nalazi se kraj 20. veka u kome su sinovi i unuci onih ratnika u lađama, opet uludo branili Jugoslaviju i ginuli za svoju državu u međunacionalnim, verskim i građanskim ratovima, a Srbi iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Kosova i Metohije izgnani su u Srbiju, i svet, u beskućništvo, bedu, životnu neizvesnost...

Dobrica Ćosić: Vreme smrti (director's cut)

TAMO DALEKO JE SUNCE

Konačno je započela dugo očekivana reforma Vojske Srbije. Eksperti se trenutno bave reevaluacijom povlačenja preko Albanije, u svetlu novih saznanja koja je zainteresovanoj javnosti predstavio Dobrica Ćosić, na nedavnoj promociji knjige „Nevoljni ratnici - velike sile i Solunski front 1914-1918“. U skladu sa potrebama evroatlantskih integracija, nova vojno-bezbednosna doktrina gradi se širokim zahvatom u istoriju, odakle stižu nove pouke Generalštabu i Ministarstvu odbrane. „Ne mogu da se divim političkoj i državničkoj mudrosti Nikole Pašića, ratovodstvu i strategiji prestolonaslednika Aleksandra i vojvoda Putnika i Stepanovića, koji su prepolovljenu vojsku i stotinu hiljada civila, žena i dečaka, rukovođeni fanatičnom idejom da sloboda i Jugoslavija nemaju cenu, povelu u kolektivno samoubistvo za ratni cilj koji saveznici nisu tada prihvatili“, predstavio je Ćosić svoje *šokantno otkriće*. U toku je javna rasprava o ovom strateškom pitanju u dnevnoj štampi, a saznanja do kojih se postupno dolazi, sve su *šokantnija* - sloboda i Jugoslavija dve su najveće zablude srpskog naroda u 20. veku, zbog kojih je plaćena visoka cena, u više navrata. Poslednja rata stigla je za naplatu 1999. kada je Srbija, pod bombama NATO pakta, konačno odustala od Jugoslavije. Svega toga, naravno, ne bi bilo da su srpska vojska i njen *menadžment* 1915. bili pametniji i poslušali saveznike, umesto svoje političke lidere, rešene da srpske nacionalne interese podrede južnoslovenskim integracijama, zaključak je do kog se upravo stiglo u ovoj novinsko-naučnoj raspravi. Poslednji talas viktimizacije *srpstva*, započet osamdesetih jednim slučajnim ali ništa manje *šokantnim* otkrićem - koje će, kako se sada ispostavlja, udariti temelje srpskom istraživačkom novinarstvu - tako je napokon zahvatio i vojsku. Za razliku od naroda, koji je tokom istorije najviše stradao na Balkanu, a verovatno i u Evropi, pa što da ne i na celom svetu, predstava o slavnoj srpskoj vojsci, uprkos svemu, odolevala je u svom neupitnom herojstvu, mudrosti, veštini i nadasve moralu i časti. Sada se međutim otkriva da srpska vojska može biti i glupava i *nevoljna* da ratuje.

Betoniranje u Hrvatskoj!

Već dva meseca u saradnji **Betona** i zagrebačke **Bookse** (knjižare i internet portala), hrvatski kritičari pišu o srpskim knjigama a srpski kritičari o hrvatskim. Svakog ponedeljka nova kritika na www.booksa.hr

Bauk **Betona** se širi!

Ova razgradnja jednog žilavog mita nema ništa zajedničko sa premisama malobrojne zajednice srpske kritičke historiografije, koja se „greškama i zabudama srpskog naroda“, a naročito njenih intelektualnih elita, bavi uporno još od prvog „rušitelja narodnih ideala“, Ilariona Ruvarca, koji se već u 19. veku *preterano* bavio istorijskom istinom a premalo srpskim nacionalnim interesima i gajenjem patriotizma. Iako postavlja osnov interesantnom zaokretu na domaćoj revizionističkoj sceni - odjednom je, naime, došlo vreme za protivljenje „ideološkoj aboliciji četničkog terora u Srbiji“, i uopšte osporavanje učinka dvadesetogodišnjeg paranaučnog brljanja po ulozi kvislinga i otpadaka tzv. otadžbinske vojske u Drugom svetskom ratu - Ćosićevi naučni uvidi, međutim, ne oslanjaju se na dokaze o zločinima kolaboracionističke vlade Milana Nedića, fašističkih falangi Dimitrija Ljotića ili razularenih *četa* Draže Mihajlovića, već na novo etno-nadahnuće. Srpske muke 20. veka, naime, direktna su posledica jugoslovenske zablude s njegovog početka.

Foto: Vera Vujošević

Odmor od istorije

NE ČUVAJTE MI JUGOSLAVIJU

Princip Ćosićeve oštrice mogao bi se pokazati kao koristan instrument ideološke ekonomičnosti u novoj eri političkog pomirenja socijalizovanih Miloševićevaca i Šešeljevaca sa demokratama, koji imaju previše moći a premalo ideja. Ipak, dok se ove novootkrivene *nužne* veze između Pašićevog odbijanja Londonskog sporazuma, Nedićeve kolaboracionističke vlade i zločina u Srebrenici, naučno dokazuju uz pomoć „jugoslovenskog argumenta“, taj bi istorijski usud trebalo da pokaže i neku konkretnu političku korist vladajućim elitama Srbije. Mogla bi to biti naznaka *evropeizacije* teritorijalne gladi nacionalističkog fronta, konačni pristanak na uslovljavanja bezdušnih saveznika sa vekom zakašnjenja, ili tek prolegomena za jednu novu definiciju srpske države i njenu emancipaciju u odnosu na imperativ plemena („dijasporičnog srpskog naroda“, D. Ćosić). Kako god, protest zbog Nedićeve slike u *galeriji* srbijanskih premijera, dobio je sada prvu ozbiljnu podršku iz krugova u kojima se promišlja zvanična ideologija. Ujedno je to i signal udaljavanja

ne, biti isplaćeno 150 miliona dinara. Ipak, amnestija fašizma koju je započela Koštuničina administracija, ostaje bez formalnog uporišta, a obaveze ostavljene u nasleđe, poput generalske penzije srebreničkom ubici onomad, rešavaće se u hodu.

ĆOSIĆEVA ISTORIJSKA OTKRIĆA NUDE JEDNOSTAVNO REŠENJE - ZLOČINI KOJE SU U HRVATSKOJ, BOSNI I HERCEGOVINI I KOSOVU, TOKOM POSLEDNJE DEцениJE 20. VEKA, POČINILI SRBIJANSKI OFICIRI, REGRUTI I DOBROVOLJCI, POSLEDICA SU JUGOSLOVENSKE ZABLUDE, A NE DOBRO ORGANIZOVANOG ZLOČINAČKOG PODUHVA TA ČIJI SE REPOVI I DALJE VUKU SVUD PO SRBIJI

Najvažnije poprište ove renesanse *dejugoslovenizacije*, čini se bez šale, jeste Vojska Srbije, institucija za koju je još uvek prerano reći da postoji, uostalom kao i država kojoj pripada. Verovatno je zbog toga tako teško izgraditi novi patriotizam, potreban strukturalama koje tvrdoglavo baštine zločine devedesetih, u organizaciji Jugoslovenske narodne armije i Vojske Jugoslavije, a bez kog će povratak pod civilnu kontrolu, modernizacija i profesionalizacija, i ostali

koraci u evroatlantskom plesu, biti samo šuplja ljuštura. Ćosićeva istorijska otkrića nude jednostavno rešenje - zločini koje su u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Kosovu, tokom poslednje decenije 20. veka, počinili srbijanski oficiri, regruti i dobrovoljci, posledica su jugoslovenske zablude, a ne dobro organizovanog zločinačkog poduhvata čiji se repovi i dalje vuku svud po Srbiji.

DEZERTERI U DUŽNIČKOM ROPSTVU

Za razliku od ideološke, tehničko-operativna reforma vojske upravo je naišla na nepremostivu prepreku. Čitavih šest milijardi dinara deli je od potpune profesionalizacije sastava, najavljene do kraja 2010. godine. Najvećem budžetskom korisniku dodeljeno je svega 70 milijardi dinara, požalio se ministar odbrane Dragan Šutanovac, što će biti i presudan razlog za odlaganje predviđenog roka. Novi Nacrt zakona o vojnoj, radnoj i materijalnoj obavezi, navodno nema ništa s tim, iako se analize slažu da u Nacrtu nema ni traga obećanom ukidanju regrutnog sistema. Splasnulo je i početni entuzijazam „dijasporičnog naroda“, kome je Ustavom omogućeno da na osnovu osećanja pripadništva *srpskom biću* dobije srpsko državljanstvo, bilo gde da se zadesi u svetu - a time valjda i časnu obavezu da odsluži dug biću organizovanom u neki oblik države. Oni koji su od njenih malignih oblika bežali tokom devedesetih, odbijajući da nose pušku u Vukovaru, Sarajevu, Srebrenici ili lopatu u Batajnici, i dalje se tretiraju kao kriminalci.

„Za mene je uvek bila i biće obaveza i čast služenje vojnog roka za svoju zemlju. Zato i svojim rođacima u dijaspori savetujem da dođu i odrade taj posao, kao što sam i ja učinio“, objasnio je ministar odbrane prilikom nedavne posete Parizu, i time vratio na početak višegodišnje pokušaje da se konačno razreši status vojnih obveznika koji žive u inostranstvu a nikada nisu regulisali vojnu obavezu. Ovo vojno-patriotsko dužničko ropstvo uprkos evroatlantskim namerama, sačuvaao je prvi reformski ministar odbrane, sadašnji predsednik („Ne volim one koji izbegavaju služenje vojnog roka“), i po svoj prilici, opstaće kao mera domoljublja i narednih godina. U međuvremenu, oni koji su pobešli od ratova koje Srbija nije vodila (već, svakako, Jugoslavija), i dalje će biti krivično gonjeni. Od nesuđenih regruta devedesetih, danas odraslih ljudi sa državljanstvom zemalja u kojima su našli utočište od ratnog ludila Srbije, i dalje se očekuje da dovolu za boravak u inostranstvu traže od Generalštaba, a svoje porodice i karijere ostave na čekanju dok peru klozete po ovdašnjim kasarnama.

Šutanovac je četvrti ministar odbrane koji se predomislio i početna obećanja o amnestiji dezertera, otkupu vojnog roka i profesionalizaciji zamenio patriotskim narativom. Ipak, sudeći po članku o Vojsci Srbije na engleskoj Vikipediji, ministar je svakako svestan da od anketa, po kojima domaća javnost najviše veruje upravo vojsci, nema nikakve vajde - prosek godina reprezentativnog uzorka za ispitivanje *stanja nacije* ne odgovara regrutnom uzrastu. *Viki* je u pravu, „većina mladih Srba se protivi obaveznoj regrutaciji, smatrajući da ona narušava njihova ljudska prava“. Njima se svakako pridružuju i članovi porodica regruta, koji su i sami obuhvaćeni kaznenim odredbama Nacrta zakona o vojnoj, radnoj i materijalnoj obavezi.

Ministar je, ipak, poentirao tamo gde se računa - čitaoci najtiražnijeg beogradskog lista, koji je ujedno i poprište „naučne“ kritike Jugoslavije, proglasili su ga političarem nedelje. „Bori se za svaki dinar u budžetu. Vratio ugled vojsci i vojnom pozivu. Iskreni borac, pravi profesionalac“, glasi obrazloženje.

A reforma je mogla biti tako laka - i vojsci i Srbiji samo je potrebna temeljna dečosizacija ■

antiCEMENT

Piše: Saša Ćirić

ŽELUDAC HUMANOSTI

Vladimir Arsenijević: *Predator*, Samizdat B92, 2008

Postojala je opasnost da bude zapamćen kao pisac jedne knjige, koju je dalekovido finansirala njegova tašta; kao najmlađi i najmanje sporan dobitnik najznačajnije domaće nagrade kada su se sa brvna žirija sunovratila dva *velikana*, jedan klasik ovenčan cvetom tikve i jedan početnički luft-pisac. Postojala je opasnost da u Londonu orošen kapljicama parfema postane Džejmi Oliver pre Džejmija Olivera; da u uličnim prizorima Siudad Meksika neprimetno sraste sa „šetačima, čistačima ulica, policijom, uličnim prodavcima koji nikada ne zatvaraju štandove, transeksualcima, kurvama, prevarantima“ ili da sa pank bendom „The Arm Strings“ bude trajno angažovan u klubovima *Ex-Teresa* i *Lulu*. Mogao je da postane počasni građanin svih ex-Yu država, kao jedini poznat i čitan uz estradno-medijske vedete i pesnike na etničkom splavu Meduza ili profi-promoter NVO aktivizma u ze-

Flower Power

mlji gde se borba za vrednosti građanskog društva doživljava kao uvezano pomodarstvo ili (antiratno) profiterstvo. Mogao je da se posveti samo izdavanju i promovisanju knjiga vrsnih regionalnih autora, seksualnih manjina, *degenerika* koje su nacisti *tretirali* farenhajtima, a mogao je da bude *tek* turistički vodič, svetski putnik, hroničar bombardovanja, novelista-grafičar, kolumnista *Politike*. Od svega, postao je autor još jedne prozne knjige.

MESOŽDERSKO KLUPKO

„Sedam poglavlja zajedničke povesti“ u Arsenijevićevom *Predatoru* rađaju zapitanost: zbirka pripovesti, novelistički ciklus, roman; šta je knjiga koju čitamo? Od svega ponešto. Poglavlja su odelite celine koje teško funkcionišu potpuno samostalno; tek ulančana otkrivaju motivacioni mehanizam radnje ili dopunjuju biografske lakune likova. Niti pojedinačnih sudbina ostaće neupredene - kratkotrajni kontakti, obnovljena poznanstva, slučajni susreti i nesigurna sećanja čine okvir neukorenjenih egzistencija koje promiču ispred nas s jednog meridijana na drugi. Upravo spoj ravnodušnosti sveta u kome su likovi prepušteni sami sebi i disperzivne naracije koja ostavlja dovoljno praznine između pojedinačnih života, dopušta da zaključimo kako se roman osipa iako priče teže jedna drugoj. Što nije nedostatak *Predatora*. Naprotiv.

Savremena srpska književnost doima se neizlečivo provincijalnom: i pisci slabo putuju, prošlost mami jurodive i mitomane, proza kaska za publicistikom u katarktičkom razotkrivanju traumatičnog i u obračunu sa ur-fašizmom. *Predator* iskoračuje i u imaginarne prostore srpske literature uvodi Kurdistan, repetirajući povlašćeni areal egzila i teme emigracije i narkomanije. Na bezbednoj udaljenosti, u pozadini Arsenijevićeve naracije stoji model avanturističkog romana kod koga je geografski i kulturni prostor pripovedanja neutralan, irelevantan i lako zamenljiv dekor. Ipak, dinamika radnje jeste skriveni motor ove knjige. Brzi kadrovi zločina na Kosovu, emigrantskog kampusa u Danskoj, levičarskih protesta u Berlinu, masovnog iračkog terora nad Kurdima, raskida veze i rastanka ljubavnika u Engleskoj, smrti narkomana u Barseloni predstavljaju apartne kompulzije sveta koje u našoj recepciji izazivaju mučninu: nasilje i zločini sastavni su deo svakodnevice, štaviše, oni su njen tamni krovotok i genetska mapa. Žrtve su slučajne ili dobrovoljne: gine se pod točkovima automobila organa reda ili za smotuljak novčanica. Staviti sebe, svoje telo, svoje meso na pladanj rudimentarne gladi ne označava perverzni trijumf animalnog; to je momenat ekstaze banalnosti, banalnosti koja oslobađa. Po pravilu, kao kod Kafkine porodice na kraju „Preobražaja“, vitalnost onog čiji će želudac intimno upoznati tela trojice ljudi rezultiraće iskorakom ka ozdravljenju. Iako u sudbini Oahu Džima, popularnog televizijskog voditelja, dobrovoljne žrtve Nihil Muse Baksija, možemo lako iščitati svojevrstu kulturološku ironiju - čovek iz zemlje izobilja i svetske hegemonije biće doslovno po-jeden od predstavnika Trećeg sveta, degradiranog, obespravljenog i gladnog.

O STEREOTIPIMA, 'LADNOM PEČENJU I MALICIOZNIM IGNORANTIMA

„Kada bi ova knjiga imala ukus“, pita novi *kulinarski* dodatak *Blica*, „osetila bi se kao mnogim aromama fino začinjeno pečenje koje se prebrzo ohladilo“, odgovara Mladen Vesković, činovnik u Ministarstvu kulture, grobar edicije „Albatros“ i, u slobodno vreme, kritičar, književni. Roman koji minuciozno i živopisno tretira kanibalizam, u kome se ljudsko telo „prvo seče, secka, me-lje, lupa, zatim marinira, začinja, špikuje, podvezuje, panira, onda kuva, prži, peče, gratinira, pa garnira, prelića, poslužuje i - konačno - jede, jede, jede, jede, jede“ (236), kritičara asoci- ra na fino začinjeno ali prebrzo ohlađeno pečenje. Fascinantno. Da se kojim slučajem za mišljenje pita kanibal Nihil Musa Baksi,

Vreme prostora

Autor: Dobrica Bečković-Štula
Izdavač: SKZ (Srpska kalemarska zadruga)
Broj strana: Prevelik
ISBN: 666 999
Povez: Tvrd kao Gvozdenu u rovu
Cena: Od neprocenjive vrednosti

- **OVO JE KNJIGA:** o večnoj borbi Dobra i Zla u kojoj je autor uvek stajao na strani Krvi i Tla. Naš živi klasik i legenda koja jedva hoda ovim memoarskim beleškama, koje su više od istorije jednog doba a manje od autobiografije, definitivno se upisuje u Knjigu Večnosti. Novo remek-delo našeg killing-barda svedoči o surovij epohi koja nije imala nimalo

razumevanja za vekovne, ali sasvim razumne težnje srpskog naroda da svoj životni prostor proširi do granice ludila. Paralelno sa burnim istorijskim događajima, pratimo istoriju ličnog života našeg velikana, kojom dominira kockarska strast: od malih komesarskih nogu voleo je da igra ruski rulet punim šaržerom sa tuđim glavama, ali nikada nije imao sreće na kartama Velike Srbije.

- **ŠTA JE PROBLEM OVE KNJIGE:** Ima ih više: to što je uopšte napisana, olovo sa njenih stranica se lako topi u bojevu municiju, nije dovoljno teška da posluži umesto kamena koji se koristi pri kišeljenu kupusa.

- **PRVA REČENICA GLASI:** Srbi dobijaju u ratu, a gube u miru, al' jebe se za naše muke ravnodušnom svemiru.

- **POSLEDNJA REČENICA GLASI:** Kad se osvrnem na svoju

bogatu spisateljsku DB karijeru, mogu slobodno da kažem: „Bolje da sam tucao kamen, bar bi ljudi put napravili“.

- **KADA BI OVA KNJIGA IMALA UKUS:** bio bi to pravoslavni ukus srpske sarme, spravljene od pirinča iz Mao Ce Tungovoh polja smrti i mlevenog topovskog mesa domaćeg porekla.

- **OVA KNJIGA MIRIŠE:** na mnoge stvari, ali ne miriše na dobro.

- **PRONAĐITE SLIČNE KNJIGE:** Na dubrištu istorije, desno od sabranih dela Vojislava Šešelja.

- **PREPORUKA ZA ČITANJE:** Nije za udobnu naslonjaču i dušeke meke. Čitati u polumračnoj utrobi kamiona sa maslinastozelenom cirađom, dok se stešnjeni između rezervista u maskirnim uniformama, truckate ka svetloj srpskoj zemlji.

čiju je enigmu nemoguće svesti na običajni milje porekla ili ve-roispovesti, ali ni na nihilizam (Kruno Lokotar) ili na čudovišni potencijal razornog u nama (Vlada Arsenić), dakle, čija enigma ostaje očuvana uprkos ovim izrazima humanističke zastrašeno-sti, on bi se možda saglasio sa olfaktivnom asocijacijom kritiča-ra *Blica*. Ali, dodao bi da je sklon pečenju tek kad ima vremena da ga pripremi, neuznemireno posvećen ispunjavanju ambisa svoje gladi. Inače preferira sirovo (meso), konzumirajući ga ha-lapljivo i kao u nekom magnovenju. Na ovogodišnjem Sajmu knjiga u Beogradu M. Vesković je obnarodovao finansijsku po-dršku Ministarstva, između ostalog i „konstruktivnoj kritici“ (!). Iako u afirmativnom maniru pokajnički *sadim* svoj *cvetni* antiCe-ment, neću se prijaviti na konkurs(?) Ministarstva za konstruk-tivnu kritiku. Ko zna, možda moliocne-namernike po holovima i kabinetima Ministarstva služe „mnogim aromama fino začinje-nim pečenjem“ (toplim, ne vrelim, taman da se topi u ustima), ali treba vazda imati na umu basnu o lavljoj pećini: mnogi pute-vi vode do Ministarstva, a nijedan van.

I još malo od istog degustatora. Mladen V. u svojoj kritici do-daje da je knjiga *Predator*, kao i prethodne Arsenijevićeve knji-ge, „previše politički korektna, to jest puna standardnih CNN pogleda na svet“; da „ulazi u idejni kliše“ dok su likovi lažni buntovnici, „navodno se konfrontiraju sa vladajućim zapadnim sistemom vrednosti, a zapravo baštine njegove vrednosti“. Da-kle, ovako, da popišemo zbitija u *Predatoru*: jedan Amerikanac se svojom voljom prijavljuje da bude pojeden, jedan Kurd po-staje kanibal, jednog Albanca sa Kosova u Berlinu usmrti auto-mobil nemačke policije, u Danskoj jedan bosanski narkoman maltretira jednog a ubije drugog narkomana iz Srbije, jedan ko-sovski pesnik na tribini u Berlinu stiće simpatije nastupajući pomalo kao maneken-žrtva a potom provodi noć sa srpskom pesnikinjom sklonoj alkoholizmu, jedna danska lezbijka dobija sidu, jedna beogradska emigrantkinja posle višegodišnje veze ostavlja svog partnera u Engleskoj i vraća se u domaju... Kao što vidite, sve CNN headline do headline-a, sa potpisom Kristi-jane Amanpur. Zašto se jedan kritičar, koji inače po pravilu pi-še pohvalno i neinventivno, odvažio da sa nama podeli svoju malicioznost - ne znamo. Ono što znamo jeste da u ime Mini-starstva kulture predstavlja našu zemlju na sajmovima knjiga od Toronta i Čikaga do Frankfurta i Sofije. Ne znamo da li se na našem štandu na ovogodišnjem Frankfurtskom sajmu služilo pečenje, ali da se naš poslenik i kritičar nije vrnuo doma infici-ran „vladajućim zapadnim sistemom vrednosti“, u to, kao što vidimo, ne treba nimalo sumnjati.

JOŠ MALO TOCILA ZA OŠTRAČA NOŽEVA

Arsenijevićev problem jeste što je on autor koji se još uvek tra-ži u literaturi. Žongliranje beogradskim argoom ili korišćenje drugog lica jednine u naraciji; sklonost da detaljno, brendola-trijski opiše kako je odeven njegov junak; da dočara doživljajni svet gledalaca koji se po prvi put preko video rekordera susreću sa filmskom iluzijom; jednosmerna epistolarna forma: ćerka obolele od AIDS-a piše ocu koji ne odgovara; humoreskna pri-viđenja Bogorodice, čiji lik je odštampan na kesi koja lebdi kao balon, sve su to izrazi autorske graditeljske pasije, ponegde bez željenog efekta ili pripovedne svrhe.

Prva dva dela polilogije *Cloaca Maxima* behu deo privatnog i lič-nog narativa o propadanju i „mrcvarenju“ života u Srbiji 90-ih, *meksički* ratni dnevnik - dokumentarno svedočanstvo i odbrana od stvarnosti, *Išmail* - kolektivna stilska vežba i intermedijalni po-kus. Knjigom *Predator* Vladimir Arsenijević je napravio iskorak iz intimnog i konceptualnog ka fikciji kao konstrukciji referencijal-nog. Time je preskočio zloduh kobi autora koji obećava i preporu-ćio se kao pisac od koga se nešto ozbiljno može očekivati ■

BETONJERKA POLUMESECA

Da Mekdonalddsi i ambasade u Beogradu nisu napravljeni od lomljivih i lako zapaljivih materijala, Koštunica nikada ne bi dobio nagradu za društvenog radnika godine.

Tomislav Marković

Broj 1
godina I

Partokrata

Magazin za ljude
sa apanažom

Čitajte u ovom broju

Tema broja:
Kako preživeti sa predsedničkom platom

Intervju:
Bojan Krišto: Kako sam prizemljen, a nisam mnogo leteo

Kolumne:
Mladan Dinkić: Nije kriv vuk nego ovca
Velja Ilić: Kraduckanjem protiv malih plata

Lifestyle:
Život u upravnom odboru
Predlog za izlazak: Restoran Narodne skupštine
Zanimanje ambasador - pečalbarski lebac sa devet kora

Crna hronika:
Privatizacija javnih preduzeća - apokalipsa sada
Posle 15 godina u upravnom odboru ostao na ulici

Fotomontaža: Recycle Bin Laden

VREME SMRTI I RAZONODE

lirika utoke

Piše: Predrag Lucić

ARAP VRTI GDE BURGIIJA NEĆE

(iz *Pariske beležnice* Mome Stupora)

Pariz više isti nije:
Na Pigalu galabije,
S Ajfelovog minareta
Hodža vrši smotru četa.

Na Poljima Jelisejskim
Kao u Sahari Eskim,
Na koju god krenem stranu,
Krme sam u Teheranu.

Sav svet u Bulonjskoj šumi
Klanja ko da je na džumi,
Bežim na Il de la Site...
I dospevam međ' sunite.

Glavni imam Bin Sarkozi
Sitroen-kamilu vozi,
Mišlen osta bez svog lika,
Sve je gumiarabika.

Šetam neznan pored Sene,
Svud Arapi oko mene,
Prodem Sen Žermen d Pre,
Bez da čujem ljudsko „bre“.

Ispred Luvra piramida,
Pod njom čete Džandžavida,
Umesto u „Mona Lizu“
Gledam Hamdu, Avdu, Rizu...

Da ga sretnem na Monmartu,
Platio bih piće fratrū...
Da bar pijan muje tera
Što dalje od Sakr-Kera.

Spade svet na niske grane,
To je da ti pamet stane:
Da beležnik jedne Ane
Sad beleži muslimane ■

BULEVAR
ZVEZDA

Piše: Redakcija **Betona**

BUHA, ALEKSA

BUHA, dr Aleksa (Ribari, Nevesinje, 21. 11. 1939), filozof, germanista, političar. Krajem se-damdesetih - marksista, ranih osamdesetih - hegelijanac, poznih osamdesetih - adorno-vac, tokom devedesetih - karadžićevac, dvehiljadi-tih - evropejac. Diplomirao je na Filozofskom fa-kultetu u Sarajevu gde je i doktorirao. Na istom fakultetu je počeo da radi 1971. Predavao je *isto-riju filozofije od Kanta do Huserla*. Bio je dugo-godišnji urednik filozofske biblioteke „Logos“. Jedan je od osnivača SDS-a. Kao i većina srpskih intelektualaca iz Bosne, vezao je svoju sudbinu za Radovana Karadžića i projekat stvaranja Re-publike Srpske: od 1992. do 1995. bio je posla-nik u svim sazivima Narodne skupštine RS, mi-nistar inostranih poslova RS od 1992. do 1998, kao i predsednik SDS-a u periodu od 1996. do 1998. Bio je jedan od najbližih Karadžićevih sa-radnika, hard lajner njegove politike, jedan od predstavnik RS prilikom potpisivanja Dejton-skog sporazuma kao i svedok mnogih „tajnih“ dogovora, o kojima danas rado govori. U javno-sti je ponovo postao prisutan nakon hapšenja Radovana Karadžića, kada je izašao sa tezom o postojanju sporazuma Holbruk-Karadžić iz jula 1996, o čemu nas izveštava i Florens Artman (*Mir i kazna*, 2007). Dr Buha kaže da je Holbruk došao na ideju da umesto zabrane SDS-a nago-vori Karadžića da se povuče sa svih funkcija i vođstvo prepusti Biljani Plavšić i njemu, tj. Buhi. On navodi da je tom prilikom, na dogovoru u Be-ogradu, Holbruk rekao da je Haški tribunal, što se tiče Radovana Karadžića - *pase*. Takođe, dr Buha izjavljuje da je nešto slično potvrdila i Me-dlin Olbrajt u razgovoru sa Biljanom Plavšić. Me-đutim, dr Aleksa Buha, kao i Karadžićev drugi ministar - Toholj, nikada se nije distancirao od politike koju je vodio sa svojim šefom tokom de-vedesetih u Bosni. Na pitanje o genocidu koji je počinila srpska vojska u Bosni, on navodi da to treba smestiti u duži vremenski raspon i da to ni-je ništa u odnosu na genocid nad Srbima tokom poslednja dva veka. Isto tako, navodi kako su „istraživanja pokazala da Srbi iz okoline Srebre-nice po broju žrtava ne zaostaju iza broja musli-manskih žrtava“. Karadžićevu ratnu politiku i odbijanje Vens-Ovenovog plana pravda nasto-janjem bosanskih Srba da ne ostanu bez „rud-nih bogatstava i minerala“ (Omarska npr, *prim. prir.*). I pored velikih državnih briga, dr Buha ni-kada nije zanemario svoju akademsku karijeru. Njegov naučni rad, međutim, pun je kontrover-zi koje spajaju nespojivo: s jedne strane, pisao je o marksizmu Karla Korša i prevodio Adorno-vu knjigu *Minima moralia* (1987), bavio se eti-kom nemačkog klasičnog idealizma, kao i delom Martina Bubera, dok je s druge strane ušao u rat za srpski duhovni prostor (*Ideje versus Istorija*, 1990, *Argumenti za Republiku Srpsku*, 1996. itd). Nastupa kao ogorčeni protivnik Zapada (*Zapad i Rusija*, 2004) i globalizacije, dok ga pažljiviji is-traživač može pronaći u savetu Evropske eks-pertske grupe, gde zajedno sa Vladom Divcem i Momirom Bulatovićem „promoviše reformski potencijal naše zemlje za pristup evropskim i evro-atlantskim ekonomsko-političkim i bez-bednosno-odbrambenim integracijama“. Dr Buha danas živi u Beogradu, predaje na Filozof-skom fakultetu u Banjaluci. Prevodi Kanta. Do-pisni je član ANURS i nosilac visokih odlikovanja RS: Ordena Nemanjića i Ordena Njegoša I reda. Ljušićeva *Enciklopedija srpskog naroda* ga bele-ži kao značajnog državotvornog Srbina, smešta-jući notu o njemu, slučajno ili ne, uz omiljenu srpsku odrednicu - „budžet“ ■